

Obchodní dohoda EU – MERCOSUR

Shrnutí dohody a její perspektivy

Setkání Expertního týmu, 13. 11. 2019

Eva Bartoňová, Oddělení Amerik, MPO

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Struktura

Tato prezentace

- ➔ Celkový přehled o dohodě a bilaterálním obchodu
- ➔ Jednotlivé kapitoly – shrnutí
- ➔ Analýzy dopadů

Navazující prezentace

- ➔ Dohoda z pohledu zemědělství (K. Bartošová, MZe)
- ➔ Dohoda z pohledu udržitelného rozvoje (K. Hradilová, MPO)

Obchodní dohoda EU – MERCOSUR – přelomový úspěch

- ➔ Přístup na trh Brazílie, Argentiny, Paraguaye, Uruguaye
- ➔ Integrace, mimo obchodní dohodu Venezuela (suspendována) a Bolívie (přístup)
- ➔ MRC - přes 260 milionů obyvatel, ekonomika s 2,2 bil. EUR
- ➔ Protekcionistický trh – vysoká cla zejm. v některých sektorech, netarifní překážky obchodu

Obchodní dohoda EU – MERCOSUR – přelomový úspěch

- ➔ Zdlouhavé vyjednávání, v době sílícího protekcionismu dosažení politické shody pozitivní signal
- ➔ EU první partner, kterému se podařilo dosáhnout dosažení komplexní obchodní dohody s uskupením
- ➔ Rozdíly uvnitř MERCOSUR (MRC) – některé aspekty dohody nad rámec uskupení
- ➔ Komplexní dohoda, řada moderních kapitol

Obchodní dohoda EU – MERCOSUR – přelomový úspěch

➔ 20 let vyjednávání

➔ 28. 6. 2019 dosaženo politické shody

➔ Ratifikace v rámci Asociační dohody (obchodní část samostatně výlučná pravomoc, neobsahuje řešení investičních sporů)

Obchodní vztahy ČR – MRC

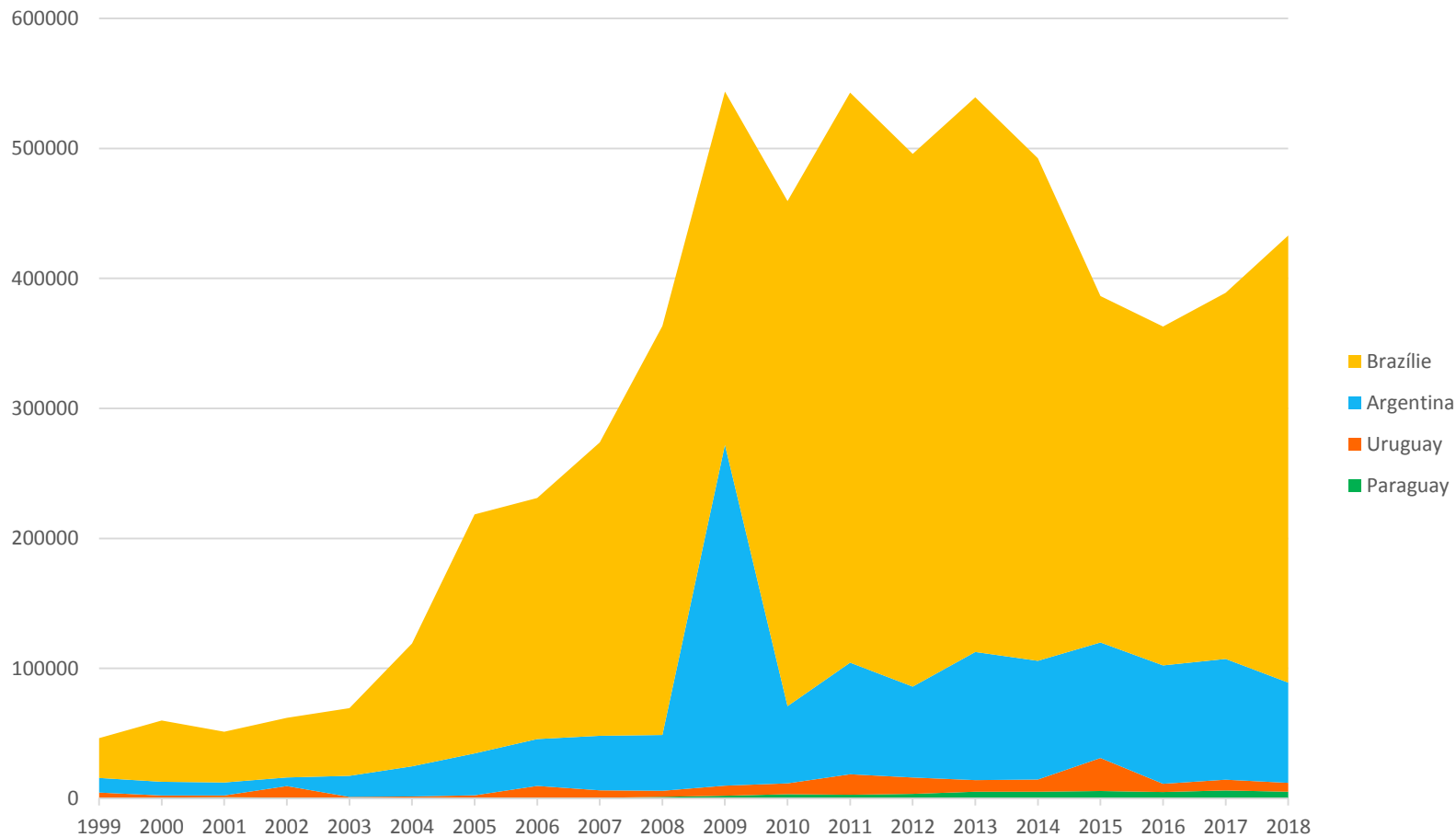
- ➔ ČR vývoz do MRC v roce 2018: 9 mld. CZK (433 mil. USD), dovoz 10 mld. CZK (466 mil. USD)
- ➔ Exportuje 974 českých firem (57% MSP), práce pro 13 tisíc lidí v ČR

Hlavní položky vývozu ČR do MRC

1. Vstřikovací čerpadla pro pístové motory s vnitřním spalováním
2. Části a součásti letounů nebo vrtulníků
3. Telefony pro celulární sítě nebo jiné bezdrátové sítě
4. Automatické vypínače el. obvodů pro napětí ≤ 1000 V
5. Nákladní motorová vozidla
6. Skříně pro rozvod elektřiny
7. Soupravy zapalovacích kabelů
8. Umělá střeva
9. Čelní lopatové nakladače
10. Další autodíly

Obchodní vztahy ČR - MRC

Vývoz ČR do zemí Mercosur
(tis. USD)

Co od dohody očekáváme?

- ➔ Strategická konkurenční výhoda na světovém trhu
- ➔ Splnění řady ofenzivních požadavků, ošetření citlivých sektorů
- ➔ Zlepšení postavení vývozců a investorů z ČR a posílení jejich právní jistoty
- ➔ Snížení či odstranění cel - příležitost pro české firmy
- ➔ Lepší konkurenceschopnost pro CZ firmy již působící na území
- ➔ Zahrnutí liberalizace trhu služeb
- ➔ Rovnocenný přístup k veřejným zakázkám
- ➔ Transparentnost, usnadnění obchodu pro MSP

Co od dohody očekáváme?

- ➔ Odstranění netarifních překážek obchodu a snížení administrativní zátěže firem (licence, celní řízení)
- ➔ Přijetí mezinárodních standardů a regulatorního rámce jako základu
- ➔ Moderní pravidla původu
- ➔ Ochrana významných zeměpisných označení
- ➔ Ochrana EU spotřebitelů
- ➔ Ochranná opatření obchodu, mechanismus řešení sporů
- ➔ Prosazování principů udržitelného rozvoje
- ➔ Navázání a udržení dialogu o klíčových tématech

Jednotlivé kapitoly - shrnutí

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Liberalizace obchodu zbožím

MRC liberalizace

- ▶ 91% dovozu zboží z EU
- ▶ 91% tarifní položky
- ▶ převážně do 10 let (15 let)
- ▶ Liberalizace 90% u klíčových sektorů dovozu průmyslového zboží z EU

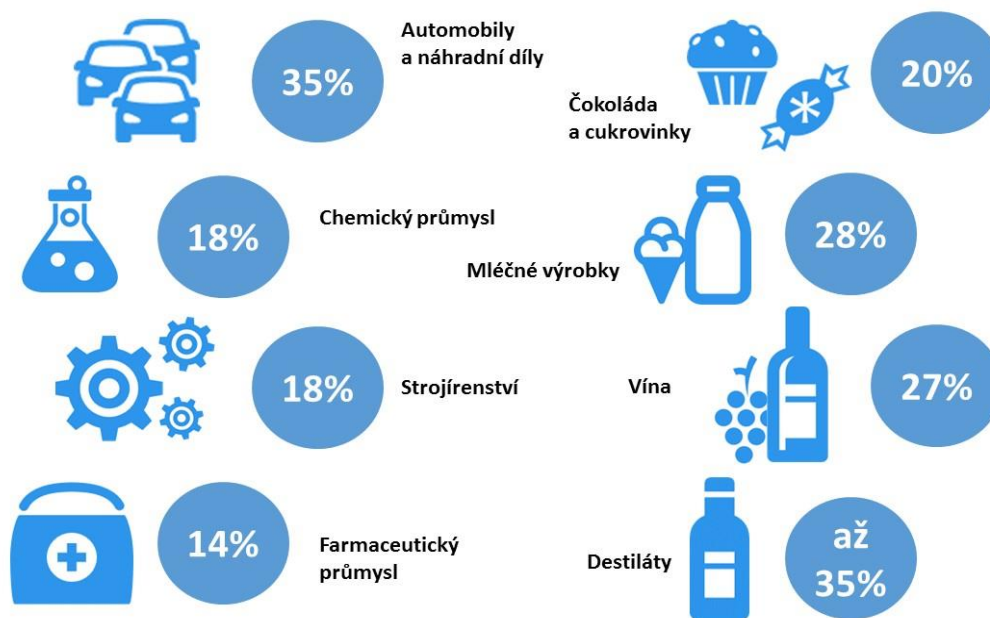
➡ MRC liberalizace pro EU ofenzivních sektorů (v MRC s vysokými cly) – automotive, strojírenství, chemický a farmaceutický sektor...

EU liberalizace

- ▶ 92% dovozu zboží z MRC
- ▶ 95% tarifních položek
- ▶ do 10 let
- ▶ 100% průmyslového zboží

Liberalizace obchodu zbožím na straně MRC

➡ Vysoká protekcionistická cla na straně MRC → zájem o liberalizaci

➡ Výměny nabídek, sledování ofenzivních zájmů ČR, zlepšení

Liberalizace obchodu zbožím

- ➔ Liberalizace pro jednotlivé země MRC na základě jednotlivých celních sazeb (v průběhu se stále liší); pravidla původu
- ➔ Národní zacházení
- ➔ Standstill clause – pro vyňaté položky nedojde ke zvýšení tarifní sazby
- ➔ Spravedlivá soutěž - zákaz exportních subvencí, level playing field, odstranění exportních a importních cenových požadavků a monopolů
- ➔ WTO principy vývozních a dovozních licencí

Liberalizace obchodu zbožím MRC - automotive

- ➔ Automotive – liberalizace dovozu osobních automobilů
- ➔ 10 tarifních položek - specifická kvóta a liberalizace 15 let
- ➔ 7 let bez snižování, 3 roky akcelerované snižování, pak lineárně na 0 clo
- ➔ TRQ 50 000 kusů 50% MFN, proporčně mezi země dle dovozů
- ➔ Automobilové díly liberalizace 10 let (82% tarif. pol.)
- ➔ Automobilová příloha – UN/ECE jako základní referenční rámec pro regulatoriku

Liberalizace obchodu zbožím MRC– další sektory

- ➔ Strojírenství – liberalizace 93% dovozů do MRC; převážně přechodná období 10 let (odpovídá 67% exportů)
- ➔ El. zařízení – převážně 10 let
- ➔ Železniční sektor – převážně 10 let
- ➔ Železo a ocel, výrobky (72, 73) – převážně 10 let
- ➔ Letadla zahrnuta (již dříve 0, liberalizace padáků)
- ➔ Farmaceutické výrobky– do 10 let liberalizace (příp. 0, 4, 8), vyňat inzulin
- ➔ Kaučuk a výrobky z něj – většina 10 let
- ➔ Textilie, oděvy, textilní výrobky – převážně 8
- ➔ Sklo – 4 – 15 let

Pravidla původu

- ➔ MRC přistoupil na nejnovější pravidla, převážně prosazena pravidla EU
- ➔ Bilaterální kumulace povolena
- ➔ EU exportéři registrace v systému REX
- ➔ Autocertifikace
- ➔ Specifická pravidla původu (MaxNOM)
 - ▶ Automobily - 45%, autosoučástky 50%
 - ▶ Železniční sektor (HS 86) – 40%
 - ▶ Strojírenské výrobky (HS 84) – převážně 45 nebo 50%
 - ▶ Textil – dvojí transformace

Technické překážky obchodu

- ➔ Úspěšný výsledek z pohledu mezinárodních standardů, progresivní kapitola
- ➔ Odstranění technických překážek vstupu na trh, rámec pro větší konvergenci v technických regulacích a standardech
- ➔ Sladování standardů – mezinárodní standardy jako základ pro domácí regulace; mezinárodní organizace ISO, IEC, ITU, Codex Alimentarius
- ➔ Dopadové studie, MSP potřeby, konzultace
- ➔ Prosazování first-party conformity assessment, transparentnost a dostupnost
- ➔ MRC akceptuje EU CABs výsledky (důl. zejména pro elektrický a elektrotechnický sektor)
- ➔ Zjednodušení u označování výrobků

Celní procedury

- ➔ Nad rámec Trade Facilitation Agreement 2017
- ➔ Good governance a transparentnost – konzultace firem, snižování zátěže
- ➔ Moderní a pokud možno automatizované procedury
- ➔ Spolupráce na vzájemném uznávání Authorized Economic Operator program
- ➔ Úsilí o single window
- ➔ Zřízení Zvláštního výboru pro celní procedury, usnadňování obchodu a pravidla původu

Liberalizace obchodu službami

EU exporty služeb do zemí MRC:

➔ 20 mld. EUR ročně

Příležitosti:

- ➔ Finanční služby
- ➔ Obchodní služby
- ➔ Telekomunikační služby
- ➔ Námořní služby
- ➔ Poštovní a doručovací služby

CZ exporty služeb do zemí MRC:

➔ Cca 382 mil. CZK ročně

Příležitosti:

- ➔ Telekomunikační služby
- ➔ Stavební služby
- ➔ Vodohospodářství
- ➔ Environmentální služby
- ➔ Počítačové služby
- ➔ Inženýrské služby

Liberalizace obchodu službami

Umožnění pohybu fyzických osob

- ➔ Umožnění pohybu **fyzických osob** a poskytovatelů služeb (architekti, právníci, inženýři, konzultanti, ...)
 - pracovníci v rámci společností – možnost usazení na **3 roky**
 - dodavatelé smluvních služeb a nezávislí odborníci – možnost usazení na **1 rok**
 - krátkodobé obchodní návštěvy – **90 dní** (v rámci 1 roku)
- ➔ rámec pro **uznávání kvalifikací**

Liberalizace obchodu službami

Pravidla pro elektronický obchod

- ➔ Odstranění neopodstatněných překážek elektronického obchodu
- ➔ Posílení právní jistoty pro firmy (moratorium na cla z elektronických transakcí, elektronické smlouvy a podpisy)
- ➔ Posílení důvěry v elektronický obchod pro spotřebitele (boj proti spamu, ochrana spotřebitele)

Liberalizace obchodu službami

Zachování svobody regulovat sektor služeb

- ➔ FTA se nevztahuje na veřejné služby (vodohospodářství, zdravotnictví, vzdělávání, veřejná doprava, sociální služby apod.)
- ➔ FTA zachovává možnost regulace sektoru služeb a zavádění nových opatření s cílem chránit zdraví, bezpečnost, životní prostředí, spotřebitele aj.

Veřejné zakázky

- ➔ Úspěch – and rámec vzájemných závazků uvnitř MRC, defenzivní oblast na straně MRC
- ➔ Nediskriminace, transparentnost a rovný přístup
- ➔ Federální / centrální úroveň – pokryto zboží, služby, vč. přílohy pro služby ve stavebnictví; BR a AR i pracovní koncese
- ➔ Výjimky u obranných tendrů
- ➔ Snižování prahů na vyrovnanou úroveň – přechodná období na MRC straně až 15 let; postupná eliminace offsetů (do té doby alespoň transparentnost)
- ➔ Ambice otevření subfederální úrovně – reciprocita, cíle procentuálně k HDP, konzultace a nabídka vůči EU

Duševní vlastnictví, zeměpisná označení

- ➔ Obtížné vyjednávání, úspěchem je strukturovaný rámec
- ➔ Prioritou GIs - 355 EU GIs, přechodná období, grandfathering
- ➔ Ostatní výsledky dobré - pokrývá celé spektrum IPR (autorské právo, ochranné známky, průmyslové vzory, rostlinné druhy)
- ➔ Další spolupráce pro posilování ochrany IP
- ➔ Autorské právo – nejsilnější, blízko WIPO standard
- ➔ Ochranné známky a průmyslové vzory – inkorporuje klíčové úmluvy; ochrana PV minimálně na 15 let
- ➔ Patenty – text v souladu s pravidly WTO / TRIPS; pobídka k přístupu ČS Merc. k Smlouvě o patentové spolupráci WIPO (PCT)
- ➔ Vymahatelnost

Malé a střední podniky

- ➔ Významní příjemci výhod z FTA
- ➔ Nedostatek informací jako jedna z klíčových překážek pro MSP
- ➔ Zřízení webových stránek s relevantními informacemi pro MSP o přístupu na trh
- ➔ Databáze pro vyhledávání podmínek vstupu na trh podle tarifních položek
- ➔ Zřízení do 3 let od vstupu v platnost
- ➔ Práce MSP koordinátorů, G2G spolupráce

Další kapitoly

- ➔ Ochranná opatření obchodu – WTO rámec protidumpingová, protisubvenční opatření a globální safeguards; bilaterální safeguards
- ➔ Hospodářská soutěž – dohled autorit, výměna informací
- ➔ Subvence – koordinace, transparentnost
- ➔ Státem vlastněné podniky a podniky s exkluzivními nebo zvláštními privilegii – pravidla v souladu s obchodními zájmy
- ➔ Transparentnost – opatření obecné povahy – zveřejňování (příp. návrh), konzultace, revize
- ➔ Dialogy

Řešení sporů

- ➔ Ustaven mechanismus pro řešení sporů – interpretace a provádění dohody
- ➔ Konzultace → panel arbitrů → slyšení (veřejná) → zpráva panelu závazná bez možnosti odvolání → v případě nenarovnání situace možnost protiopatření
- ➔ Panel arbitrů – 3, předem odsouhlasený seznam (32 – 12 návrh EU, 12 MRC, 8 neobčanů EU ani MRC – předsedové); ustaven do 6 měsíců od vstupu v platnost
- ➔ Mediace – oboustranná shoda, může být kdykoli (před zahájením sporu i paralelně)

Zdroje informací

- ➡ V souladu s podporou maximální transparentnosti zveřejnila EK na svých stránkách texty většiny kapitol, informace o možných přínosech, factsheets

<https://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/eu-mercosur-association-agreement/>

- ➡ Agreement in Principle

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/june/tradoc_157964.pdf

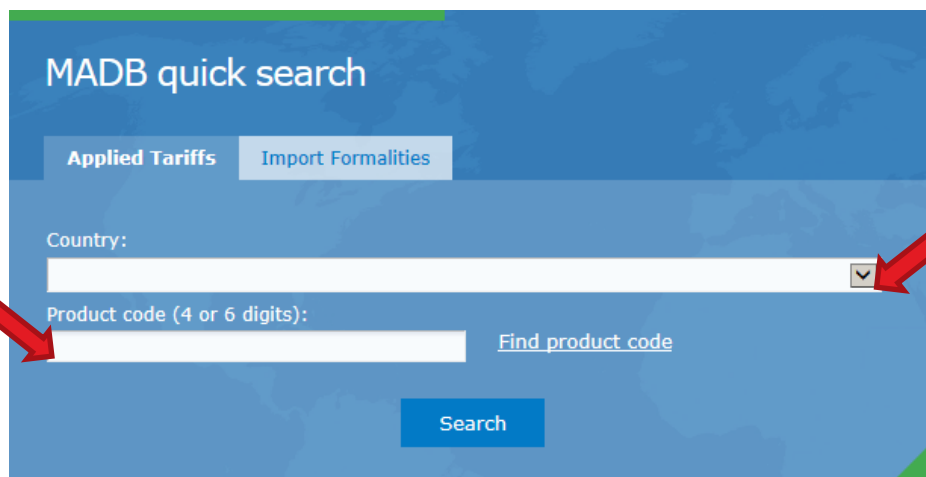
- ➡ Informace MPO

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/mezinarodni-obchodni-dohody/prulom-obchodnich-vztahu-dosazeni-politicke-dohody-mezi-eu-a-mercosur--248229/>

Liberalizace cel – kde zjistit aktuální výše cel

- ➔ Ověření celního zatížení konkrétního výrobku a jeho přesná aktuální výše
- ➔ Evropská unie má k dispozici **veřejnou databázi**, která všechny tyto informace poskytuje.*

<http://madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm>

Vyplníte **HS kód****
vašeho výrobku

Vyplníte **exportní
destinaci**

*Lze využít i pro jiné země. Lze využít také pro zjištění pravidel původu.

**Pokud HS kód svého výrobku neznáte, doporučujeme navštívit [webové stránky Celní správy ČR](#), kde naleznete více informací k sazebnímu zařazení do kódu společného celního sazebníku EU (systém TARIC).

Analýzy dopadů

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Sustainability Impact Analysis – LSE

- ➔ Realizována LSE Consulting, <http://www.eumercosursia.com/>
- ➔ 4. 10. zveřejněn Draft Interim Report
- ➔ Hospodářské, sociální, environmentální, lidskoprávní a sektorové dopady dohody
- ➔ Dva možné scénáře dle výše liberalizace cel a NTBs
- ➔ Studie bude hotová v roce 2020 (návrh finální možná na přelomu roku)

Ekonomické dopady dle SIA

Conservative scenario

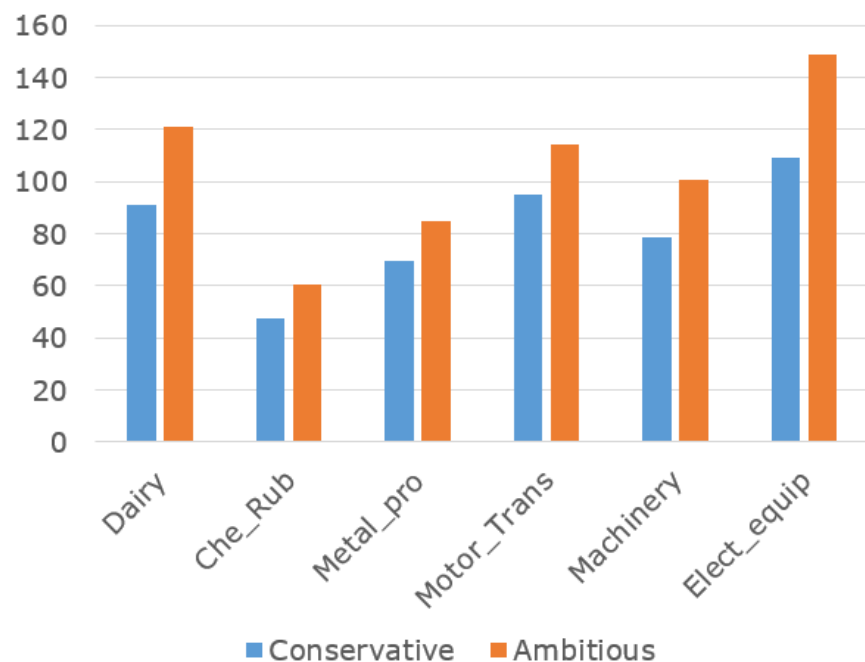
Region	EU_28	Argentina	Brazil	Paraguay	Uruguay
GDP (%)	0.1	0.5	0.2	0.1	0.2
ΔGDP*	15.1	4.6	5.5	0.0	0.2
Invest	0.4	1.4	0.7	0.3	0.8
Welfare*	8.7	2.1	2	0	-0.1
Real Wages (Skilled)	0.2	0.2	0	0.2	0.2
Real Wages (Unskilled)	0.2	0.3	0	0.3	0.4
Consumer Prices	0.2	-1	-1.5	-0.3	-0.6

Ambitious scenario

Region	EU_28	Argentina	Brazil	Paraguay	Uruguay
GDP (%)	0.1	0.7	0.3	0.1	0.4
ΔGDP*	20.9	6.4	9.0	0.1	0.4
Invest	0.5	1.6	0.8	0.4	1.4
Welfare*	12	2.9	2.9	0	0
Real Wages (Skilled)	0.3	0.3	0	0.2	0.3
Real Wages (Unskilled)	0.3	0.4	0	0.3	0.8
Consumer Prices	0.3	-1.4	-2.1	-0.5	-0.6

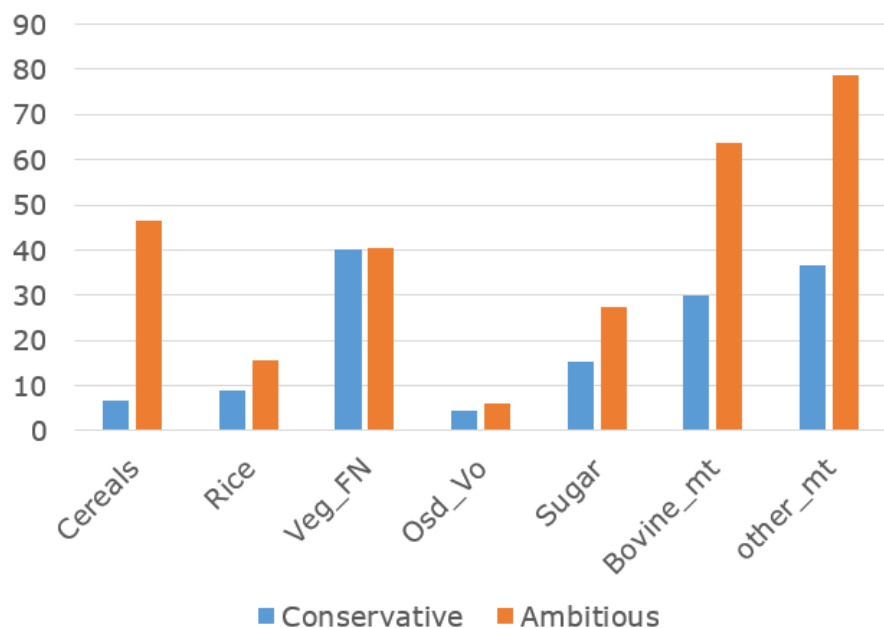
*All numbers are in % changes relative to baseline, except welfare and ΔGDP, which are in 2011 US\$ in billions.

Vývozy z EU do MRC – Klíčové sektory (%změna dle SIA)

Sector	EU exports to Mercosur in 2018 (€bn)
Dairy	0.1
Che_Rub	12.4
Metal_Pro	2.9
Motor_Trans	8.0
Machinery	11.5
Elect equip	1.4

Dovozy do EU z MRC – Klíčové sektory (% změna dle SIA)

Sector	EU imports from Mercosur in 2018 (€bn)
Cereals	0.8
Rice	0.1
Veg_FN	1.3
Sugar	0.1
Bovine	1.3
Other_mt	0.5

Další dopady dle SIA

- ➔ Zanedbatelný dopad na CO2 emise, bude rozšířeno ve finální analýze
- ➔ Pozitivní vliv na blahobyt v EU, BR, AR, neutrální v PY a UY; malý vliv na zaměstnanost a mzdy (sektorově zemědělství a výrobní průmysl)
- ➔ Potenciální pozitivní vliv na právo na adekvátní životní standard, práva domorodých skupin, rovnost pohlaví
- ➔ Sektorové dopady uvedeny: zemědělství (hovězí, mléčné výrobky, cukr a etanol, nápoje), výroba (textil, chemický a farmaceutický průmysl, strojírenství, motorová vozidla), služby (podnikatelské a profesní služby, finanční služby)

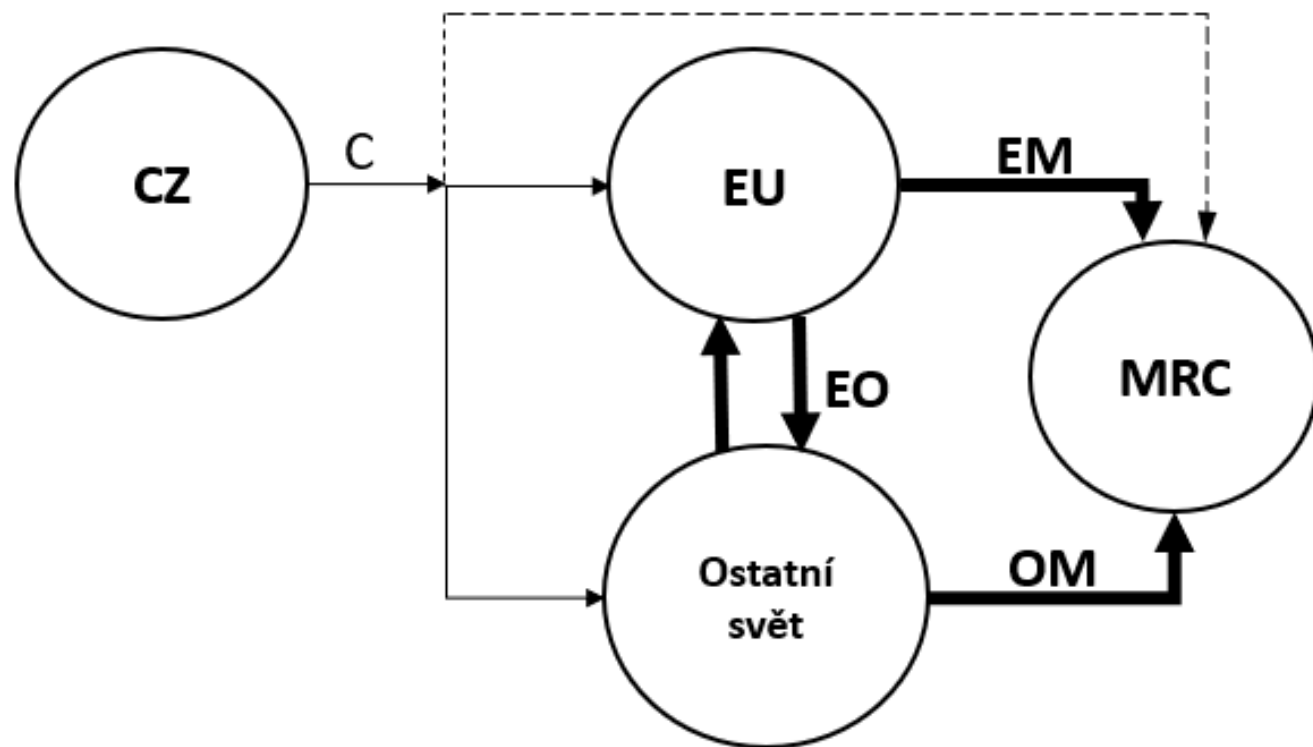

Národní úroveň

- ➔ Bude realizována dopadová studie na národní úrovni
- ➔ Předběžné závěry MPO ukazují, že:
 - ➔ Odhad 10-letého kumul. zdvihu exportu zboží z EU do MRC, vyvolaného uplatněním FTA: 50% (desítky %)
 - ➔ Odhad 10-letého kumul. zdvihu celkového exportu zboží z ČR, vyvolaného uplatněním FTA: 10% (jednotky %)
- ➔ ➔ **pozitivní tendence dopadů FTA na CZ export**
- ➔ Metodika – model exportních tras, gravitační model, regresní model export ČR

Přibližný odhad dopadu FTA MERCOSUR na export zboží z ČR - Podstata řešení

- ➔ Model exportních tras
- ➔ uplatnění FTA => relevantní zdvih EM, pokles OM
- ➔ relevantní změna OM-EM => relevantní změna C

Přibližný odhad dopadu FTA MERCOSUR na export zboží z ČR - Podstata řešení

1) "gravity model" => odhad zdvihu exportu z EU do MRC vlivem uplatnění FTA

$$\text{odh } \ln E = a \cdot F + b \cdot \ln V + c \cdot \ln HE + d \cdot \ln HI + f$$

a, b, c, d, f ... regresní koeficienty ; E ... export z členského státu EU ; F ... příznak členství importéra v EU (1/0) ; V ... vzdušná vzdálenost mezi hlavními městy ; HE ... HDP exportéra ; HI ... HDP importéra

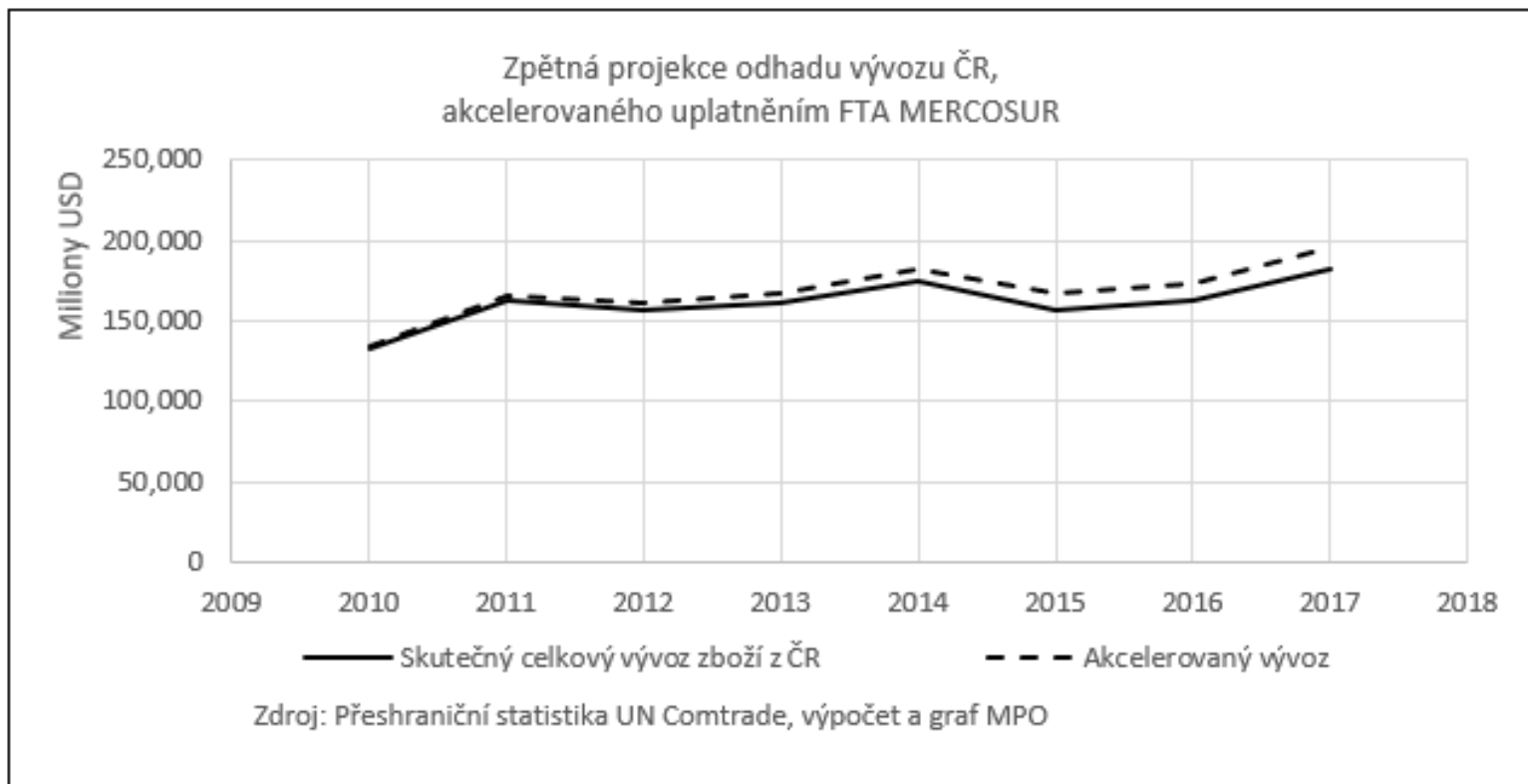
2) regresní model exportu ČR => odhad relevantní změny exportu z ČR

$$\text{odh } \frac{C}{EO} = k \cdot \frac{OM - EM}{EO} + q$$

k, q, ... regresní koeficienty ; C ... export z ČR ; EM ... export z EU do MRC ; EO ... export z EU do ostatního světa ; OM ... export z ostatního světa do MRC

Přibližný odhad dopadu FTA MERCOSUR na export zboží z ČR - Výsledky

- ➔ Odhad 10-letého kumul. zdvihu exportu zboží z EU do MRC, vyvolaného uplatněním FTA: 50% (desítky %)
- ➔ Odhad 10-letého kumul. zdvihu celkového exportu zboží z ČR, vyvolaného uplatněním FTA: 10% (jednotky %)

Děkuji za pozornost

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

